

ESIOPETUS:

Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen siirtymävaiheessa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja (leikkikerhoissa kerho-ohjaaja ja perhepäivähoidossa perhepäivähoitaja) huolehtii tiedonsiirroista esiopetukseen.

Toukokuussa ennen esiopetusvuoden alkamista varhaiskasvatuksen opettaja täyttää lapsesta **Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen -lomakkeen** yhteistyössä lapsiryhmän muun henkilöstön kanssa. Hän käy lomakkeen läpi yhdessä huoltajan kanssa. Huoltajan allekirjoittama lomake toimii tiedonsiirron välineenä esiopetukseen ja perusopetukseen. Lomake palautetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajalle. Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen –lomaketta käytetään tukena lapsen esiopetussuunnitelmaa laadittaessa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat siirtävät työpareittain Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen –lomakkeen tiedot perusopetuksen kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijalle. Tiedot ovat tärkeitä lapsen tarkoituksenmukaisen tuen järjestämiseksi. Tarvittaessa järjestetään siirtopalaveri, johon myös huoltajat osallistuvat.

Esiopetuksessa tehdään **yhteistyötä neuvolan terveydenhoitajan** kanssa lapsen 6-vuotistarkastuksen yhteydessä. Huoltajat toimittavat kirjallisen tiedonsiirron esiopetuksesta neuvolaan ja neuvolasta takaisin esiopetukseen. Tarvittaessa terveydenhoitaja kutsutaan esiopetussuunnitelman laadintaan ja/tai lapsikohtaiseen oppilashuoltotyöhön mukaan. Esiopetuksen keväällä yhteistyötä tehdään kouluterveydenhoitajan kanssa. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös lapsen terapeuttien ja muiden asiantuntijoiden ja yhteistyötahojen kanssa, katso esiopetussuunnitelmasta luku 6, Oppilashuolto.

Jos lapsen tuen porras muuttuu yleisestä tehostettuun, on laadittava pedagoginen arvio. Esiopetuksen opettaja laatii yhdessä päiväkodin tiimin kanssa pedagogisen arvion, joka käsitellään moniammatillisesti lapsikohtaisessa palaverissa. Esiopetuksen opettaja kutsuu koolle moniammatillisen lapsikohtaisen palaverin, jossa pedagoginen arvio käsitellään. Siihen esiopetuksen opettaja kutsuu huoltajien lisäksi syksyllä neuvolaterveydenhoitajan tai keväällä kouluterveydenhoitajan ja/tai koulupsykologin ja/tai –kuraattorin sekä perusopetuksen edustajan. Palaveriin osallistuvat myös muut lapsen verkostoon kuuluvat tarvittavat asiantuntijat. Moniammatillinen käsittely voidaan toteuttaa myös konsultaation kautta.

Jos esiopetuksessa todetaan lapsen tuen tarve niin suureksi, että lapsi tulee tarvitsemaan **erityistä tukea**, laaditaan pedagoginen selvitys. Esiopetuksen opettaja laatii pedagogisen selvityksen. Esiopetuksen opettaja kutsuu koolle moniammatillisen lapsikohtaisen palaverin, jossa pedagoginen selvitys käsitellään. Pedagoginen selvitys toimitetaan kaupungintalolle pääsääntöisesti esiopetuksesta vastaavalle palvelupäällikölle. Jos lapsi on siirtymässä perusopetuksen oppilaaksi (pidennetty oppivelvollisuus/koulun alkaminen), pedagoginen selvitys toimitetaan kaupungintalolle kasvun- ja oppimisentuen asiantuntijalle.

Varhaiskasvatuksen/perusopetuksen tulosalueen johtaja tekee pedagogiseen selvitykseen perustuen kirjallisen päätöksen erityisopetukseen ottamisesta hallintolain mukaisesti. Sen jälkeen lapselle laaditaan oppimissuunnitelmaksi HOJKS. Lapsi jatkaa samalla erityisen tuen

päätöksellä myös perusopetuksessa, mikäli merkittävää muutosta lapsen tuen tarpeessa ei ole ilmennyt.

Pedagogisten asiakirjojen laadinnassa ei välttämättä tarvita huoltajien lupaa tai osallistumista.

Perusopetuksen kanssa tehtävä yhteistyö

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja kasvun ja oppimisen tuen asiantuntija tapaavat tukea tarvitsevien lasten osalta loka-marraskuussa, jonka perusteella sovitaan kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijan vierailuista joissakin esiopetusryhmissä.

Esiopetuksesta kouluun siirtymävaiheessa koulujen erityisopettajat ovat tarvittaessa yhteydessä keväisin helmi-maaliskuussa esiopetusryhmiin. Ennen tätä esiopetuksen opettaja täyttää Esiopetuksesta ekaluokalle -lomakkeen ja käy sen läpi yhdessä huoltajien kanssa. Huoltajan allekirjoittama lomake toimitetaan laaja-alaiselle erityisopettajalle ja jos lapsen koulupaikka ei ole vielä tiedossa, lomake toimitetaan kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijalle helmi-maaliskuussa. Lomake esitellään huoltajalle jo esiopetusvuoden alkaessa. Lomakkeen tiedot ovat tärkeitä, jotta lapsen koulunaloitus olisi mahdollisimman hyvä ja hän saisi tarkoituksenmukaista tukea heti koulun alkaessa.

Tarvittaessa järjestetään lapsikohtaisia palavereja yhteistyössä esiopetuksen, huoltajien, vastaanottavan koulun ja mahdollisesti muiden asiantuntijoiden kanssa. Lapsikohtaisissa palavereissa arvioidaan mahdolliset lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan, esiopetuksen tehostettuun oppimissuunnitelmaan tai HOJKS:aan kirjattujen tukimuotojen jatkamisen tarve. Esiopetuksen opettaja kutsuu koolle tarvittavat asiantuntijat. Tiedonsiirto tapahtuu paperiasiakirjoina, kunnes sähköinen arkistointi otetaan käyttöön.

Esiopetuksessa voidaan todeta, että lapsen tuen tarve on ilmeinen myös koulussa. Esiopetuksen opettaja kutsuu kevään palaveriin huoltajien lisäksi lapsikohtaisen verkoston. Koulusta osallistuu laaja-alainen erityisopettaja, lapsen tuleva luokanopettaja (mikäli tiedossa) ja muut tarvittavat henkilöt. Siirtopalaveri sovitaan koulun kanssa loppukevääksi ja tuen mahdollinen jatkuminen koulussa kirjataan *tehostetun tuen oppimissuunnitelman tarkistaminen* -kohtaan arvio tukitoimien jatkuvuudesta ja riittävydestä.

Jos esiopetuksessa todetaan lapsen tuen tarve niin suureksi, että lapsi tulee tarvitsemaan erityistä tukea perusopetuksessa, laaditaan pedagoginen selvitys. Esiopetuksen opettaja laatii pedagogisen selvityksen esiopetusvuoden keväällä. Esiopetuksen opettaja kutsuu koolle moniammatillisen lapsikohtaisen palaverin, jossa pedagoginen selvitys käsitellään. Siihen esiopetuksen opettaja kutsuu huoltajien lisäksi perusopetuksen edustajan (yleensä erityisopettaja) sekä muut tarvittavat asiantuntijat. Perusopetuksen tulosalueen johtaja tekee pedagogiseen selvitykseen perustuen kirjallisen päätöksen erityisopetukseen ottamisesta hallintolain mukaisesti. Lapsen erityinen tuki alkaa koulun alkaessa ja HOJKS laaditaan koulussa. Koulupaikka suunnitellaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Siirtopalaveri sovitaan tulevan opettajan kanssa loppukeväälle.

Jos esiopetusvuoden aikana ilmenee tarve lykätä lapsen koulun aloittamisen ajankohtaa huoltajat hakevat koulunkäynnin poikkeuksellista aloittamista. Asiaa käsitellään

moniammatillisessa lapsikohtaisessa palaverissa, johon osallistuu esiopettajan, huoltajien ja perusopetuksen lisäksi muita tarvittavia asiantuntijoita. Esiopettaja täyttää Koulunkäynnin poikkeuksellinen aloittaminen –lomakkeen, jonka huoltajat allekirjoittavat ja lomake lähetetään sivistyspalvelukeskukseen. Perusopetuksen tulosalueen johtaja tekee hallintopäätöksen.

Jos lapsen koulunkäynnin aloittamisen ajankohta varhennetaan, päätös tehdään psykologisen ja/tai lääketieteellisen arvion perusteella. Huoltajat täyttävät ja allekirjoittavat Koulunkäynnin poikkeuksellinen aloittaminen -lomakkeen. Lomake lähetetään sivistyspalvelukeskukseen. Perusopetuksen tulosalueen johtaja tekee hallintopäätöksen.